

ellessenté, „Aranyera az eltörtöttred" síróv felett, keng az
 engesztelő" főzet, monda Kötésai, gyönyörű emlék beszédben,
 akkor, de neki élleiben soha meg nem beszélték. —

255. Kis János és Jóbber.

Két évvel utóbb mint Berkesy megjelent, Kis János szon-
 ronyi ev. lelkész, majd Superintendens, adatai verseit, Kötésai,
 melyek bár művészi esímmal bírnak, mégis inkább azelemél,
 kedés, mint valódi ihletésig seínteményei. Kis már az új iskola,
 hoz számitaték; jobbet az újításokat tartózkodva fogada' el,
 s nem lovete' mereven Kárinny, level koros baráti viszony,
 ban él, Mink, költő korépszerű, de mintegy sok oldaluan éi
 mivelts, s nemzeti nyelvüend mellett, burgó' férfin, hospri' él.
 de folykán, faradhatlan munkássága átkel irodalmunknak oly
 sok szolgálatot tett, te nevet, mindig hálás kísérettel em,
 lithejük. — Pöcsey Emil, Szász József, Höbrenkei János.

Jász László Kísérletei leucsebb figyelmet érdemelnek, a jeles
 aesthetikus Szomere Pál néhány szonette s költo' tevek mel-
 tán dicséretet, Vitrovich Mihály leginkább a neves fel' há-
 lalt, Sch. Miklós néhány lyrái darabja s epigramája
 azon korban kétszében részesül; de minderekt esalmán,
 sod s' harmadrangu költök' mellözésével térjünk át,
 Kötésaire.

256. Kötésai.

Kötésai Terene az új iskola híve s Kárinny után legnagyobb
 bajnoka pületek, a mult század utolsó tízedében 1790
Közép iskolán — megyei Kö- temeter helységben

itt
 Berkesy
 Kötésai
 Kötésai
 Kötésai
 Kötésai

ős nemes családból, ref. hitvallású születésű. Szülői a
Debreceni Collegiumban végezték, de még mint karuló Kazinczy
is ismerésébe jutott, s emellett véserlete alatt képezte magát
az írói pályára. Majd körvénygyakorlatra ment Péter-
de az ügyvedei vizsgálatot le nem véve visszatért Vihar
megyébe álmósi lakába, hol eszentes elvonultságban
a Múzsáknál és röggant karolmányainál eltöltött és már előbb
Debrecenben írták aron Lyrá költeményeit, melyek az Erdélyi Mű-
seumban /1814/ megjelentek s költői nevet megalapították.
Aron satyrnai munkája, melyet /1815/ kémsere Tállalaggyútt,
Mondolat ellen Borrehoziátá - s megintább aron
binálatai melyeket /1817/ Csokonai, Kis János és Berzecegyi
műveiről a Tudományos Gyűjteménybe iktattak, sőt
ellentétet prererelt a kulomben szelid teltu és szeregy
költőnek. Mindazáltal in riunt meg folykalmi írói műve-
désit, melyek már most a politikai is járult. Szaktu
már megyében hol bertolos völk a megyei elvt, kürdte-
rine képvén szónoki tehetőségét fényesen bizonyította. A
megye /1829/ oktán főjegyzőjévé majd 1832-9 országgyűlés-
re, korette választái meg; hol a háleblu harsafi és muve-
szeti szónok legszébb babéjait aratta. - "versei"
melyek a lyrái nem her) karbornak /1832/ ben "Mindlen mun-
kái" kirevvel kéjobb lassak viléget; O mint, első rendű
lyricus forma kiadaseg, finom irtés hó érrelem által ki-
nilt ki, adai magasrolod, a balladai formájú o' korokke nálund

hanem dalaiban lírái idegen sentimentalizmus
nyomai eredhetők. Meghalt Oseben, hova lakhelyét
már régebben áttette volt, 1834. Egy nemes ezredes fejerte
ki Vörösmarty az epigrammáiban, melyet Kelen,
lánya írt:

Meg ne jődjél a hara földrel szive dobog fel
Kolessey sírjáról leble örökre sebes.

275. Kisfaludy Károly.

Kisfaludy Károly, Sándornak öccse, "a valóban drámai költő", mint
Kyrinus is jeles helyet foglal el a magy. Heliconon. Született, 1788.
Pétern Győr megyében. Tanult a győri Gymnasiumban végzet.
16 éves korában hadi szolgálatba lépett, és névsz. vón a Napoleonellen,
mi laborozásban. Mint 22 éves ifjú hadnagy adta magát a sereghez, és
száraztábornok; de algyőválti vívása miatt kintelen, vala egy ideig Bécs,
ben hol előbb megtelepedett festészetet keresni kényerű. Lelle
azonban a költészet, főleg a dráma felé vonka s 1814-ben Pestre,
Költőré, hol arzenen allandó lakása lön. Itt bociáta színi dráma
mai szerzeményeit, fnehelről alább ró lesz; de csak bevezetők és
szereplők az aturon egész haláláig. A lakos nemre karko-
zó költeményeit, noha aranylag lírább menyiségűek színi, nagy
bevezetl bírnak. Ki ne ismerre romancáit, balladáit, nettolás
cimű elegyáit? Ki ne olvasa örömmel el a "sáskák alföldi",
latoz hűsében "ülő vándor édes bús panasza",? Azonban Képi.
nepköltő is volt, 33 csinos népdala lörül a Károlyi skánkó, a
a mohacsi dal minden magyarájton zengett, a terelkekellen halál
1830-ban fralyája közepén, ragadáit adicsáit, sírdóvén Vörösmarty

e sonai illanad:

Kisfaludy, ne keresd a kesérv sírban o honfi!

Te női élet után holtal örökre nevelő;

Mesélomlándó tetemeit, jelöléd ki barati;

Ten u... idős múltó szelleme műveiben.

285. Vörösmarky, Bajza és többek.

Nem s alára első rendű csillaga támadt az új
iskolának Vörösmarky Mikályban. Született ő
1800-b Párolta nyéden, Zehermegyében. Szólait Zehen
varatt kezdte s Pesten végrende, hol később az ügyve
di vizsgálathoz kértén ügyvedre esdült fel; de
genusza át inkább a költészet felé vonta, mielőtt
is Pesten maradt és irodalmi munkákkal fog
szalgorath; mire művel valának költői művein
éviül a Tudom. Gyűjtem. szerkesztése, s az erer
egy éjszaka fordítását, mely utóbbig inkább csak
anyagj telintetből véleked el. 1830-ba tud.
Károlyg. rendes tagj. lón, s mint ilyen a nydo
kai orshelyben folyóval munkálkodék. 1837-től
fog 1843-ig az Alhaenemus szerkeszté kedél
Wolgy es Bajza társaságában. 1848-ig lón
az országgyűlésen, azóta Nyéden eszmes elu
vonulatságban szerelt család köre
el. 1855 nov. 19-ig mindon a haza gyászora, mha
Pesten.

békegés, Ujítás a nyelvben a leghalványosabb hatadás a poliditaban.
 E két sord közt forgatt az egész magy. világ, innen van hogy ezen
 koroktól költeményeit is e kétkő békegéséi közt kellé. A költői nyelv
 es dicső, mely Kazinczy áta egészen átalakult, Kisfaludi Th. nál
 legujabb, Vörösmartynál legsebb, amannal újdon savaival ker.
 Kelt, de még nem forrott selym sorsos neherkes, emél mar az
 új es régi nyelv képeire nézve Vörösmartyt utóline. De a po.
 lírai helyet a korha áta, tr. újabb költőink nyelvén / vorosmarty.
 in is, de Garay is még inkább bizonyos stonoki stinexet terül
 el, mely azokat kiválóan jellemzi.

hájas karmó
 a jobba óvón
 p. és a cad
 ugyan aines
 g. és a
 a nyelv

Ezen időzad költői még részint latin v. népfeliratok is voltak.
 de legnagyobb részben az új irodalathoz szamitattak, mely utobbi
 Kazinczytól véve eredetel, magába foglalja minden jéles költ.
 stonket, egészen Garayig. - végre az utolsó utobbi év tizedben
 Petőfivel a nemzeti - népies irálat látjul külsúlyra vergodni.

A. Lantos Kottészet.

238. Kazinczy Terenc

Nemzeti irodalmunk e nagy reformatorá született Erseimjében
 Biharban, 1759. régi nemes birtokos családból. Tízékon jélesül
 végzett iskolái után, hol már mint író is jélepett, törvény gy.
 korlatra áta magát, majd pesten júnátuonad elüvölt fel sath,
 megismeredett a jélepett iróval. Munkán a hány mogye a jégy.
 közénél nevertettven li a törsef esáskar fél rendelet, folykán a
 német fogalmaxáod kerhe egyedül órá neherkedett, mivel közt,
 hársai közt, egy sem tudott németül. E hivatalát nem sodána

fényesebb állással eserélte fel, midőn a császár aétala
Kopai kerületben a nemzeti iskolát felügyelőjévé neveztetett
ki, mely tisztségét öt évig mindenesel megegyezésére folytatta,
de a császár halála után mint protestans elmozdított.

1791-ben át is érte azon csapás mely akkor több jeles írónak
sújtott és csak hetedfél év (1787 nap) múlva nyerte vissza
szabadságát. Eddig terjed írói működésének első szakasza, melynek
rövid áttekintése következik. Hazinca a Prózában Barocq, a vers-
ben Kadaj nyomán indult, s kermészeket is mindegyiket meg-
haladta. Kopai beavatkozása alatt, az ő indítványára lépett
előtte a Magyar Museum című folyóirat (1786), de addól
Bacsányival történt meghasonlása következtében, előbb vissza-
lépett, s maga indította meg az Orpheus folyóiratot (1790)
Szejszalmi Vince álnév alatt. Mindkettőben számos dolgot
jelent meg. De önálló munkáinak is adott ki minden
évben, melyek közül nevezetesebbek: Opusculum
pastron költemények prózában (1788). Bácsmezei levelei
regény levelekben (1789). Hamlet Shakespeare komorójaké-
vés (1790). Helicon virágok, melyben saját költeményein kívül több
másoké is foglaltatik (1791). Herder (nem. író) Parany könyve,
Lanfra és Shella drámaival az utóbbi Goethe után. Ezen
kívül létszen voltak már több rendű fordításai, leg-
inkább skindarabok, melyek közül némelyek előbb megjelentek,
más része most is kiadottan.

Spilberg, Kupfstein és Munkácson volt, sanyarú fogia-
ga után 1801-ben legyelmet nyerve, ott hon vagyon.

állapotjait, csak a köntös kéve talalta, mihez még Gr. Török
Isoláival 1840-ben történt házasága után a családi élet gond-
jai s egy hófehér és költséges für szállatásai is járulván, hátrah-
hívó lelete a din fremmedes el szabadatlan sorává lön. Mindazon-
által ő is csak el nem esüggött, hanem még nagyobb lelkesedéssel
folytatá irói működését: régibb iratait átdolgozta (gyűjtem. 15. ...)
s újakra fogott. A nyelvújítási harcot, "Török és Virágok" gúnyos
című epigrammáival s Villóvics-hoz írt levelei-
vel (1811) indította meg s egyéb irásaiban folytatta, nem
gondolván az ellenfél molesztolásával, mely őt még a házas-
kéren is egyre üldöztet, s a Mondolat című híres pasquill-
ban jellemzőre állta (1813). 1814-ben szépirodalmi munkáit
lexik. liadri, de azokból de alatti csak glöket jelenthetett,
meg (1814-16) nagyobb részel fordítmányol. Azután is erreyen
de ilyen munkafüggettel dolgozott egész haláláig. Liadott, mű-
veinek száma, 54-et de, melyek közül némelyik költői-
kellre terjed. Megírta a tudos hársaság felállítását, melynek
alapszabályai kidolgozásában ő is tevékeny részt vett, s mint
már emel megj, hunyt el. 1831-ben (Aug. 22) Józsephalmi városán
cholera áldozata lett a 72 éves öreg. —

Fordításai közül a már megemlített kivül nevezetesebbek
1) "Opian minden éneke". 2) Goethe drámái közül: Emont, Clau-
vigo és mások. 3) Leipzig mesei és drámái (Galathi Emika, Mise
Sara Sampson, Barnhelmi Mimma) 4) Salustius minden
munkái. 5) Cicero válogatott beszédei és levelei.

Mint lantos költő, Kariny finom irás s klaszikai esz. kedv-
tetében minden kortársait meghaladta. Egykötetűre menő
eredeti versei, dalok, ódák, epigrammák s mesterialkotásu
költői leveleiből állanak.

248 B e r z s e n y i

A mult század utolsó negyedében lelétkerelt latin iskolák, mely
a régi klaszikai formáknak hódolt. Berzsenyi P. ebben érte
el virágzását teljességéig. Született, ő 1788-ban Vas megyében
Hetyén ev. hitv. birtoros fiúlelkű. Sopronba adatott iskolába
de onnan atyja gazdának szánván, nem solárára hara vitte. Akonban
a küzdelem ifji éjében, Horátzal mutatott, ki legkedvesebb költő,
je való, és verset irogatott lozva, mint hogy atyja esküvel.
maxá. Egy született már a mult század végén /1797/ magaslatos
ódája, a fölkel nemességhez: "él még nemzetem istene." egy költői
hölteményi is kitolban, a mellett hogy hozzá tartozai (v. mid,
sejtenev), míg nem barátja Kis János /1806/ egyszer vélttel,
nül rajta fogta. Kis elamult, majd költői néhány darab,
ját, Karinyval, ki az új költőnek halhatatlansággal igent,
szex által ^{eredeti} művészi önbizalmát. versei gyűjteménye
1808 és 1816 jelent meg a költő életében, ennek halála
után, Döbrentei esküvőre egy hibával helyes kiadásh, 1842
Berzsenyi dolgozatai, atig egy kötet, lezámilva, minő
a lyrnai nemhez tartoznak: magasan párváló ódák, ke-
szi gyűjteménye le legnagyobb s legbecsefőbb rész. Anyja
dictio, hemmel mérés; bár ha egyes helyek nem ment el a dagálytól
Mihály Berzsenyi Nallán Somogy megyei jószágán 1836-ban;
müntán küzömben hús Komor helyén, azon bírálal mely versek
iról a költői írásra müntükben olvasható, már elött végleges

94.

Költeményei a poesis mind a három arányára
(lyra, epos, dráma) kiterjednek, hivatalosa azonban több-
ből szerinti iktélete indábt a lyrai.

Dalában tűz, odáiban fenség van, epigramái a kellen
anthologia legjobb stambjával vetellek, zengő
harmonikus nyelvén jg méltán eltehet mondani,
igy még n zenge magyar lant. Vix kötetre mun-
kálal a két első Lyrai költeményeket, karkalmart,
a többinöl alábt lesz szó.

Bajza Jozef vörösmantymal ifjabb pályakarsavétele,
1804-b. nevezetes lyrai költő, nem nagy skámid ver-
seiben legindábt a forma-tisztség álkát kündüli.

Költeményei többnyire a német költő érzélem módo-
naly int dalolból, továbbá romancolból s néhány
epigramából állanak, kitünő csin jellemri arolat ugy
hagyte belintette. Kölesével versenyen, sőt neholant
meg is haladja. Aesthetikai, kritikái, és historiai otol-
gorakai skinke jeleset, s a nagy prosa's igen emeltek.
Mundai korelőbb is 1851/jeleket m. 2 kötetbe.

Crucor Gergely mind, lankos költő, főlép csin-
nos népdalai álkal vitte ki magának a lör-
kedrepegés.

Csáki Szár Ferenc, meskerélt, verseivel
mostanig sem kúndat a löréprezenüség
felül emeltekri. —

295. Jaray és korszakai.

Az új ismételt legújabb nemzedékből Jaray János
emlékünk kéri, mint első rangú lyrai költő. Született
1812) Szegszárdon. tanulmányait Pécsen kezdte, Pécs-
ten folytatta, hol azután ellendő latinos lövő tífus
korában indult el, az eposz és dramák is.
(Csatár, arszög, Flora, stb) de n nagy szerencsével, az éntz a
lyrahoz kéntz, vjra, melyre kéntz kéntz hivatásavóly.
Az inoalmon lióul más élmódja n lévén, Lómbó-
zó háborúba dolgozott, majd (1842-44) a Pegélő szer-
kezé, mely az kanyra ki dravleppia nalkorallás.
Tnt novellák is melyek kéntz költésnek terjedne
(1846:) de legendább lyrai dolgozatai által alapít-
ta n kintz, kéntz költés verses boesáwan ki (1843-
1848). Nevelke népszerűségét az Arpad című
kellada - cyclus, mely inoalmon egyid becses lin-
csit, kiséri, majd furedi mulakása emlékül
Balaton nagy költ. cím alatt, boesáta ki egy vers.
fuzéntz, de mely előbbi költés ménéseivel vály ver-
senyestet. Költői beszédeire és történeti
nagy eposzára még vjra kéri. Elke utolsó éveit
néhéz betegség költé, s a nevezé, melyet a
nemzet, félre tölta örvegye és árva korszak
közönytá, mely kéntz költőket vesztel el benne.
n halt 1853. évben.

Jaravál egykorulag, az új iskolának még követő
terősegyénei jellestetela Gy. de költészetben.

Endelyi János, Sarosy Gyula, Tóth Lőrinc, Va.
hall Gábor, Kunos Endre stb. Endelyben
Körös János, Medgyes Lajos, és mások. Szinte
elkorhoz tartozik a hamis elhűnyés szép reményű
Nagy János, debreceni tanuló. Tompa is már ad.
kor terde iragatni, sülömben Samarjai Lise-
nyai, Hamhor Pál (Kádor) és más ifjabb költők.
305. A legújabb iskola. P. Tótfi

Eludön így az új iskola virágzása telőpontjára
álland: Vörösmarky és Jaray nagyagotneve
mellett, egyszerre csak egy igénytelen név lőn
olvasható, majd Petrovits Sándor, majd Pöngözi
Kris Pál, végre Petőfi Sándor alában, mely hi.
matna vőlk amarelet, nem sodára meglehetősen
hátterbe szorítani. Egy ifjú lángész betorkolán
föltreírás volt adered, hi még az új iskola formái,
már kisértelettel kövölés; hiszen vannak a legelső
versei a lülsát, keintve gondolabban van.
nal ivera mint a lespöbbit, de a lülesonvált for.
ma alatt eredeti eszmer nagyagad. Az ifjú
skellem mind szabadabban terde repülni
és az új iskola nével kiveri dobpenve kapers,
kalak, har ifjú költő, lüöl. Akéhetkéged elu
vitakni nem lehet, egészen masutok talat
mint ad.

Innen az éles megkéményesedése a kíméletlen nevelésről, de
melyet a tanulmányi árasó tanulmányok még magasabbra
emelték, ellenben nepszerűsége a közönség előtt, nyírtól
nyírt növekedett. Így látjuk azt, és csak a hazája
kedvence költőjévé, de Európa híre is emelkedni, így
látjuk azt, mint irányadókat a legújabb magyarságnak
melynek feladata volt, a nemzetien-nepszerűségi
szellem, mint főbb legújabb iskoláinak nevelésére

315 Petőfi életvázlata, művei

Keletkezett Petőfi 1823. Kis-Köröson, hol atyja mé-
száros volt, selmecenélvelvén iskolába szilaj ker-
meszete esal hamar tanárka az iskolai nyűgöt, s innen
Pestre költözvén, majd atyja a haláláig Sopronban tanul-
ni küldvén, Pákonánál allott be, homman
kés és mulna kiszabadult, és ismét folytatni
akarta félbehagyott tanulását, mely célból egy
évet költözött Pákonán, hol Jolai hársa (lön) volt,
de kalandvágya szívesrel köze sordra, exeddel hánan,
gold arany serte, majd Pákonánban 1844. évi ország-
gyűlés alatt irattal masolásnál kereskedé-
sét, végre a pesti diákly mellett szerkesztő
segédvé lön.

Országán egyedül irodalmi jövedelméből élt,
1844. évi, először hadi szolgálatba lépett, s 1849. máj-
nán, egy erdélyi üdvözetben eltűnt az előző körül

Ély halandós életmódja jutott, korund egyik legjelesebb
kalkójának. Erőnben képedre, kiart kinne, hogy o' felle.
mél nem művelde a legnagyobb szorgalommal. Ejel
napnal int, olvasat, jegyzet, saját, igyekezete által
magaéná kelte a német, francia, angol nyelvvel,
hogy az erelen int, nemel művelde, olvas hofra). A
római clasicusok körül, Tacitust kedvelte leg-
inrább, sext szándéka volt, mi fordításba
magyarrá is tenni, de át, ebben, mint, soe más
könevéseben a halál megatolta.

Tetőfi első versei az Athaeneumban és
Pezellőben jelentek m. Költeményei első füzetét,
az át, minőlig szerető Körösmarty indikványára
a pesti köi (cafino) adta ki. 1844/ser d n soda a
masik kovele. Külön álló füzetelben kiadta
még a Felység alaprajzát, János vitézét, majd
újabb versfüzetet, mineműl: Cyprus lombol
Felől ^{re} szellem gyöngyei, vegre (1849) mindazek
(divéne a Felység alaprajzát) egy nagy kötetben is
(ugyanazok kötetben is) latta világot. Szentivány
menyiségű költeményeket, hegyek hátra (1847-48-49-ből)
de ezek 1858 kor is hiányosan jelentek m.
A regény és drama terén is kön kise re le te de, de
leves síderrel, fordításai közül kiemeljük
Comolant Shakespeare ből. —

Petőfi nem csak a magy. nemzet, de az egész világra
 legjelentősebb hatást gyakorolt. Az új iskola
 emberei megpróbálták pongyolaféleg, s nehol alig
 ségát, mellyel szeméretet ma az első, illeti: igaz
 hogy Petőfi nem törődött, kicsiny ségével és
 sehol a hatalmat, a formánál nem áldotta,
 de ezen az általánosan látni, hogy az egyhangy
 ságról, mely szigorúmból helyett magy. ritk.
 must hozott be költeményeibe, mely által az
 + alkalmasabbá tette magy. dalát szerint, érdekelte. Az
 aljaféleg, illetőleg Petőfinél az eszme soha sem alig, s
 egy kért kifejezés a szavakkal erősebb is arólat, a
 használja, hol általában ajelentés teljesebb. Min-
 denesetre el kell ismernünk, hogy bár szép költeménye-
 kel gazdagítá is az új iskola irodalmában, volt az
 némi negatívum, mely miatt a nemzetnek úgy szólva
 nem volt nem valhattal, de a Petőfi által megindított
 hír egykoros mind a magy. szívet legbelső "húja", s
 részlegül nincsen töltendő, hisz nemzeti nevet
 annyira érdemelne mint ő. Az újabb lyra nagy része
 az, mely előlépül, de többnyire külsőségeit magy.
 molya.

Petőfinél valamivel még előbb föltűnt Tompa
 Miklós jeles lyrai költő. Született Prima szom-
 bathan 1811. Péteron jelesül végzett iskolai pályáján
 után ügyvédnek kezdte, de idővel meglátta
 magát, egy belvárosi állomásra, Gömör megyébe

s azt el is fogadta. Telenyeg hanvai ref. lelkijárator.
Az Akadémia s más lapokban megjelenő egyes költeményei
által meg ismert, kanuló magánványa a Közönység figyelmé-
mé. Mellette népszerűségét, /1826/ népszerűségét s mondi-
inár s a lovakörö évben /1827/ versesei kiadásán.
Követték ezt újabb időben a Fregét beszéde /1832/ a
vinágrégés /1854/, Ujabb versei /1834/ es mindenek /a vinágrégés
névén /1858- ben /megújult 3 kötetben/ jelenked meg.
Tompa arany iszlama és Dehófi iránya közt, mintegy közepe-
tlen halad, költeményei a dülső esin mellett, benső" kar-
kalmafréggal jelesednek.

B. Elbeszélő költészet.

33.5 Eposi Kisebbség.

Miután a felvett időszaki költészet a lyraboly magas
szarmyalasna indul, hazonsegefé vált, az okajkás, bár
hámadra egy költő, ki a nemzeti harcias multját, epokban
dicsőítte. Az Aurora első évi folyamában föl is lépett
Döbrentei Gábor, „Kezermerei diadal„ című hősköl-
teményével, de a mely Asian modorban s darabos pro-
sáfrint, nehezdes epos n sor készést arabott. Egy évvel
előbb a Hebe című szablonyban Skely Sándor dol
jelent meg egy epos „A skelydel Erdélyben„ mely kísér-
tek bár örök hajátörést, szenvedé, nevezetesen arról
hogy két ifjú hősköl, Cruores s Vörösmark epos
írásma ösztönre. Döbrentei még egyszer próbált
szerekesé, Nándi astronómál, de szorakly darabos
és dagályos verselésével jólag bebizonyítá, hogy es-
járól a jó adaral n elég. Nem sokkal ezután /1826/ írta
Debreteni Márton is a n régiben /1854/ megjelent,

Hióvi esata című hősköteményét, mely bevégrellon
munka, ha bár kanusodik szexői nem mindennapi
költői tehetségéről, a nála korábbi, Kalan futás
vel se melyre, se költői becsre nem versenyezhet.
Aron bár irói körod váradorása Horvath Endre
nagy hősköteményére, az Arpadra volt, függeszve
melyena mondott, költő nagy szorgalommal dolgozott,
A munka esed később 1844-ben jelent meg a tudos társaság
által 200 aranyval jutalmaztatott. Mind azáltal
nem Horvath Endre volt, hivatalos arra, hanem
nemzet nagy éposza megírja. Neve is alig emlekedik
mag költő. Lőrincben föllepett Cucor és Vorosmeny
az új iskolának két legnagyobb epikus költője.

345. Epos. Folytatás.

Cucor György szék. Benedek rendű szerzetes 1824-ben
ada ki az eturora tárgyain kívül Augsburgi utlorelés
című hősköteményét, H. érelben. Targya ennel mint
a cím is mutatja a hazai történelemből jelszen
a versenek hős korából van mentve. Ezt egy
év múlva az Anadijja lélen Lovelle, azon kö-
teneti eseményt hant gyarua, midőn val véla
neje, Flona az ellenparajához szék magyar un-
gat, Anadon leloncoltatja. Később (1831) Batondok
hős kötem. verselb.) írta szerelben határozd V. epoi
működése, mint hogy Hunyadiaból esed mutat-
ványokat, köze. Cucor hivatott volt tehetséges
eposra, de valantart tárgyai nem bírtak epoi
opoi nagysággal, s bár ő maga objectivelt

előzetes, „Arnyéka az eltörtött ned' síró felől, xeng az
engesztelő főzet, monda költés, gyönyörű emléi beszédek,
akkor, de neki élében soha meg nem bocsátott. —

255. Kis Város és Főbbel.

Két évvel utóbb mint Berkesyvei megjelent, Kis Város sors-
ronyi ev. lelkész, majd Superintendens, adta ki versait, költés,
melyek bár művészi esímmal bírnak, mégis inkább aralmél.
kedés, mint valódi iktelésig seleményei. Kis város az új iskola,
hoz számitatik, jöhet az újításokat tartózkodva fogadja el,
s nem lovetté mereven Kármeyt, mivel koros baráti viszony-
ban él, „Mik, költő korpuszai, de mintegy sok oldaltalan ki-
mivelt, s nemzeti nyelvünk mellett, burgói felfúj, közpület.
de folykán, faradhatlan munkájára átkel iródmunkára oly
sok kölcsönletet tett, s nevet, mindig hatás közzelkelttel sem,
littetjük. — Póczy Emil, Szász József, Döbrenkei György.

Tóth László költéserei kevésbbé figyelmet érdemelnek, a jeles
aesthetikus Szomere Pál néhány stanzetta s költséskönyvvel.
Lán dícsértetted, Vukovitch Mihály leginkább a nyelvész felhagy-
kolt, Seb. Miklózy néhány lyrái darabja s oppigramája
azon korban kétségben részesült; de mindenképpen esad má,
sod és harmadrangú költők mellőzésevel kényundák
költésere.

265 Költésy.

Költésy Terenc az új iskola leve s Kármey után legnagyobb
bajnoka, pütkött, a mult század utolsó kisében 1790
Közép iskolán — megyei Kö- temeter helységben

Ador
Berkesyveit
Költésy
+ Kármey
++ nyelvész
egy szöveg
Emlékben

ad K 513/1395

Fotó: D. Erdélyi Zsuzsanna

MAGYAR
TUDDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

bélyegés, Utiás a nyelvben allamányszerű haladás a példákban.
 e két szerzőtől fogva az egész magy. nyelv, innen van hogy ezen
 koroktól jellemények is e kétféle bélyegző köztükből. A költői nyelv
 es dicső, mely Kazinczy által egészen átalakult, Kisfaludi V.-nál
 legújabb, Vörösmartynál legrosszabb, amannal újabb s annal ke-
 vel, de mégis nem forrott stílusú sőt az utóbbiaknál, emel onan az
 új es régi nyelv szépségére nézve Vörösmartyt utólsónak. De a po-
 litikai helyzet a közkelet, tr. újabb költők nyelvén / vörösmarty-
 én is, de Garay is még inkább bizonyos szónoki szinestet terül
 el, mely azokat kiválóan jellemzi.

Magyar nyelv
 a nyelv
 a nyelv
 a nyelv

Ezen időszak költői még részben latin v. keltikaitól is sokszor,
 de legnagyobb részben az új iszlámtól származtattnak, mely utóbbi
 Kazinczytól véve eredetű, magába foglalja minden jéles költ-
 tondeket, egészen Garayig. - végre az utolsó utóbbi évtizedben
 Petőfivel a nemzeti - népies irányt látjuk külsőlegre megfordulni.

A. Lantos költészet.

228. Kazinczy Terenc

Nemzeti irodalmunk e nagy reformátora született Eszernyében
 Biharban, 1799. régi nemes birtokos családból. Tízéves korán
 végeztet iskolai után, hol már mint író is fellépett, törvény gyal.
 karlára által magán, majd pesten / jurátusnak elűdült fel volt,
 megismerkedett a jelebbé irókkal. Működésében a hány magye aljegy-
 zőjének nevezetesen ki a törvényesítésre fel rendelt, folykán a
 német fogalmazásról kehe egyedül őrá nevezkedett, mivel költ,
 hársa költ, egy sem tudott németül. E hivatalát nem sokára

adl K 513/1395

Fotó: D. Erdőkürti Zsuzsanna

MAGYAR
TUDDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA